

Stavba dreva listnatých drevín

Dreň

Podobne ako u ihličnatých drevín je tvorená pomerne veľkými parenchymatickými bunkami (breza, dub a jaseň môžu mať bunky drene živé aj do veku 20 rokov).

Drevo

Drevo listnatých drevín má zložitejšiu stavbu a pozostáva z väčšieho počtu rôznych druhov buniek.

Drevo listnatých drevín tvoria:

1. vodivé elementy - cievy (trachey) a cievice (tracheidy)
2. mechanické elementy – libriformné vlákna
3. zásobné elementy – parenchymatické bunky

Cievy (trachey)

Slúžia na vedenie vody a vyskytujú sa len u listnáčov. Sú to dlhšie tenkostenné rúrky vytvorené z dlhého radu krátkych buniek – cievnych článkov – tým, že sa medzi nimi rozpustili priehradky. U jadrových drevín sa pri tvorbe jadra cievy upchávajú *tylami* a prestávajú vykonávať funkciu vodivých elementov.

Ciecice (tracheidy)

U listnáčov môžu byť dvojaké – cievovité a vláknité. Funkciou prvých je viesť vodu a tvoria vlastne prechodný článok od cievic k cievam.

Libriform

Je hlavnou zložkou dreva list. drevín. U niektorých druhov zaberá až 76% objemu dreva. Libriformné vlákna tvoria hl. prozomchymatické bunky vretenovitého tvaru so zhrubnutými zdrevnatenými blanami, u tvrdých listnáčov (dub, jaseň, buk, hrab, ...) sú zhrubnuté viac a u mäkkých listnáčov (lipa, topol, vŕba) menej.

Dreňové lúče

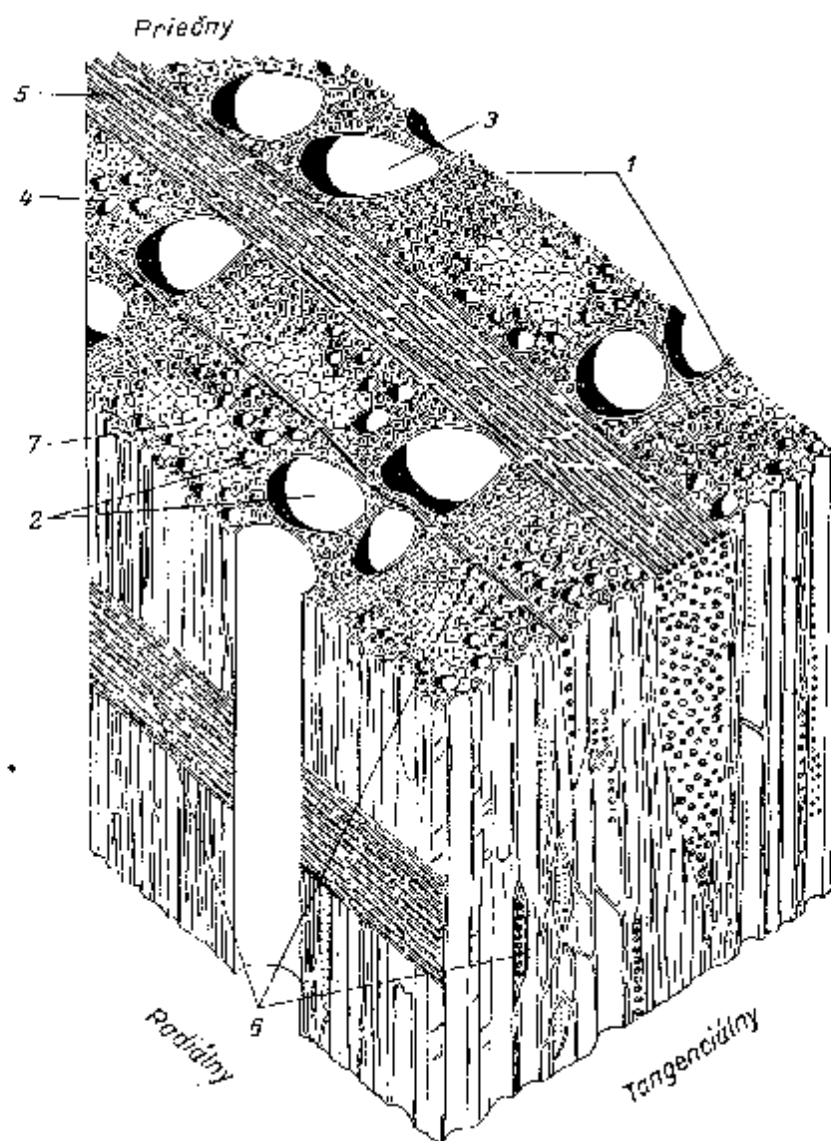
U listnatých drevín podobne ako u ihličnatých drevín sú tvorené parenchymatickými bunkami, ktoré sú ale u listnatých drevín oveľa viac vyvinuté ako u ihličnanov. Na šírku u listnáčov majú od jedného (jaseň) až po niekoľko desiatok (široké lúče duba, buka) radov buniek a podobne tiež na výšku.

Drevný parenchým

Listnaté dreviny, vzhľadom na to že zhadzujú lístie, potrebujú viac zásobných látok ako ihličnaté, a to na tvorbu lístia na začiatku nasledujúceho vegetačného obdobia. Preto v dreve listnatých drevín je väčší podiel nielen dreňových lúčov, ale aj drevného parenchýmu. Drevný parenchým u listnáčov zaberá od 2 do 15 % objemu dreva. Usporiadanie drevného parenchýmu v ročnom kruhu závisí od dreviny. Rozoznávame tieto základné druhy usporiadania drevného parenchýmu:

1. *roztrúsený* – parenchým má bunky roztrúsené po ročnom kruhu viac menej rovnomerne (breza, buk, ...)
2. *hraničný* – parenchým je na hranici ročného kruhu tvorený jedným, alebo niekoľkými radmi drevného parenchýmu (vŕba, javory, ...)
3. *tangenciálny* – parenchým, ktorého bunky tvoria tangenciálne rady v letnom dreve ročných kruhov (dub, orech, ...)
4. *vazicentrický* – parenchým má bunky zoskupené okolo ciev

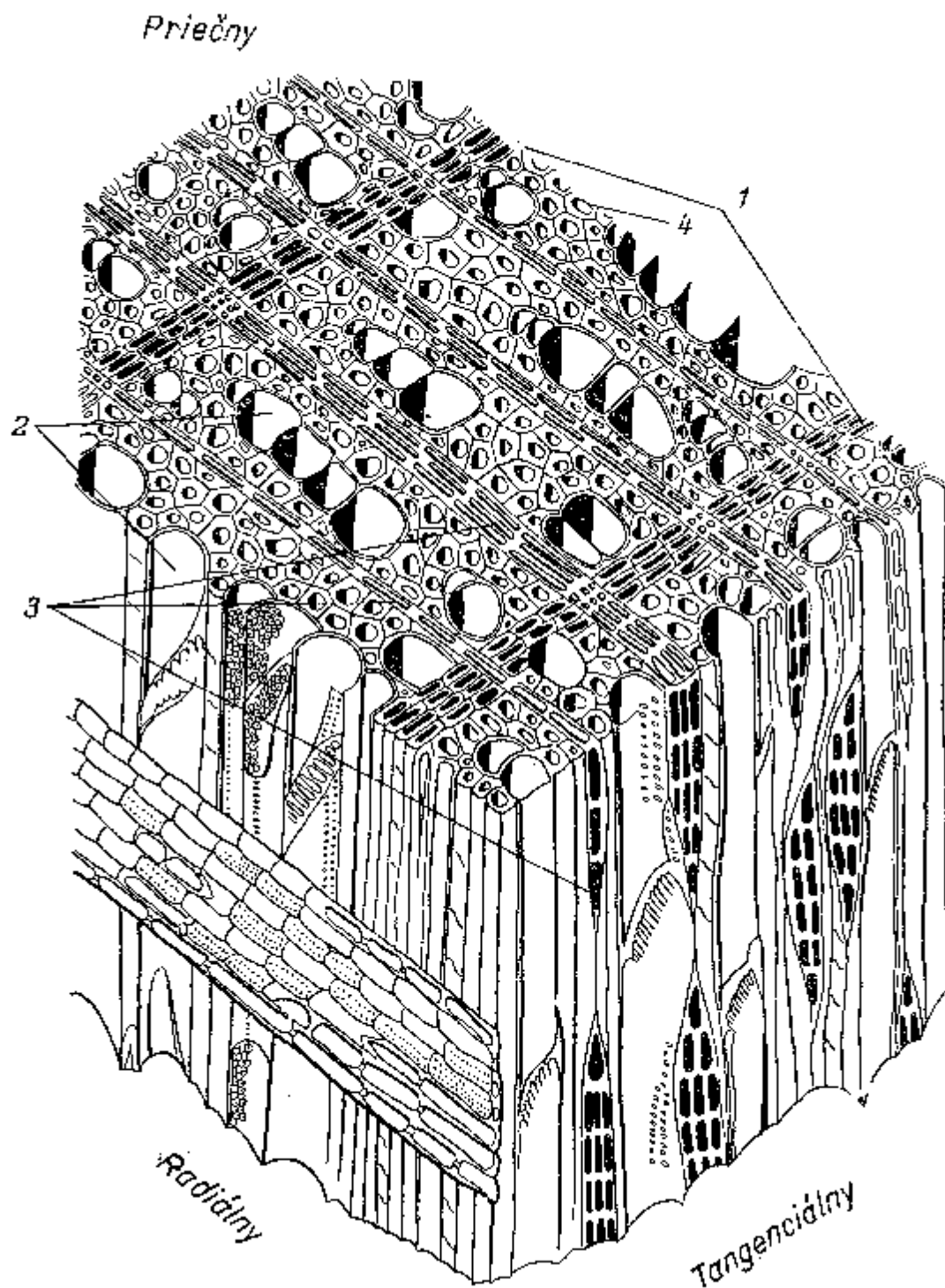
Schéma mikroskopickej stavby dubového dreva

Popis k obrázku:

1. ročný kruh
2. cievy
3. veľká cieva jarného dreva
4. úzka cieva letného dreva
5. široký dreňový lúč
6. úzky dreňový lúč
7. libriform

Schéma mikroskopickej stavby brezového dreva

Popis k obrázku:

1. ročný kruh
2. cievy
3. dreňový lúč
4. libriform